

Sygnatura akt VI Ka 1311/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **17 marca 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Grzegorz Kiepusa

Protokolant Marzena Mocek

przy udziale Przemysława Górskiego

Prokuratora Prokuratury Rejonowej G. w G.

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2017 r.

sprawy **J. M. (M.)** ur. (...) we W.,

syna W. i E.

oskarżonego z art. 284§2 kk w zw. z art. 12 kk, art. 267§1 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 28 czerwca 2016 r. sygnatura akt IX K 219/16

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 636 § 1 kpk

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- za przestępstwo określone w punkcie 1 na podstawie art. 284 § 2 kk w zw. z art. 37a kk, art. 34 § 1 kk i art. 35 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

- za przestępstwo określone w punkcie 2 na podstawie art. 267 § 1 kk, art. 34 § 1 kk i art. 35 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

- na mocy art. 85 kk i art. 86 § 1 i 3 kk łączy kary orzeczone wyżej i wymierza oskarżonemu karę łączną 1 (jednego) roku ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. wymierza oskarżonemu opłatę za obie instancje w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych, wydatkami postępowania odwoławczego obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 1311/16

UZASADNIENIE

J. M. oskarżono o to, że

I - w okresie od dnia 25.07.2013r do 26.07.2013r w G. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przywłaszczył sobie powierzone mu pieniądze w łącznej kwocie 605,20zł na szkodę P. S.A.- tj. o czyn określony w art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.;

II - w okresie od dnia 12.08.2013r do 5.06.2013r w G. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, bez uprawnienia uzyskał dostęp do informacji dla niego nieprzeznaczonej, otwierając zamknięte pismo firmy (...) adresowane do I. K., J. K. adresowanego do Z. K.- tj. o czyn określony w art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 28 czerwca 2016r. w sprawie o sygn. akt IX K 219/16 uznał oskarżonego J. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu w punkcie I. czynu, stanowiącego przestępstwo z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. - i za to na zasadzie art. 284 § 2 k.k. skazał go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności. Sąd uznał również oskarżonego J. M. za winnego popełnienia II z zarzucanych mu czynów, stanowiącego przestępstwo z art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. - i za to na zasadzie art. 267 § 1 k.k. skazał go na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności. Na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzone oskarżonemu kary pozbawienia wolności połączył i wymierzył mu karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

Na zasadzie art. 627 k.p.k. i art. 2 ust. 1 punkt 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki w kwocie 302. 91 (trzysta dwa złote i dziewięćdziesiąt jeden groszy) złotych oraz opłatę w wysokości 180 (sto osiemdziesiąt) złotych.

Powyższy wyrok, w części dotyczącej orzeczenia o karze tj. w pkt 3 oraz w punkcie 4 obciążającym oskarżonego kosztami wydatkami i opłatami zaskarżył na korzyść oskarżonego obrońca J. M..

Apelujący na podstawie art. 427 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi wyroku zarzucił rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego J. M., a polegającą na wymierzeniu kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności, podczas gdy strona przedmiotowa czynów zarzucanych oskarżonemu, zachowanie oskarżonego po popełnieniu przestępstwa, jego postawa w trakcie procesu, wyrażenie żalu przez oskarżonego za popełnione przestępstwo, naprawienie szkody wobec P. winny skutkować wymierzeniem oskarżonemu kary odpowiednio surowej, jednak pozwalającej na dalszą resocjalizację oskarżonego w warunkach wolnościowych, a w tym wypadku karą tą była by kara ograniczenia wolności, polegającej na potrąceniu wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez Sąd, ewentualnie kary ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne.

Podnosząc powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz 437 §2 k.p.k., wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczonej kary, poprzez wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności, polegającej na potrąceniu wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym na cel społeczny wskazany przez Sąd, ewentualnie kary ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne.

Równocześnie wniósł o nieobciążanie oskarżonego kosztami postępowania odwoławczego jak i zmianę wyroku w punkcie 4 przez odstąpienie od obciążenia oskarżonego wydatkami i opłatami za postępowanie pierwszoinstancyjne.

Ponadto skarżący w apelacji zawarł wnioski o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z

odpisu postanowienia o udzieleniu warunkowego przedterminowego zwolnienia z dnia 9 sierpnia 2016 r. przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Sekcja ds. (...), (...)Wydział (...)(sygn. akt V2 Kow 1609/16/wz), odpisu skrócony aktu urodzenia syna,

zaświadczenia o wykonywaniu pracy z Zakładu Karnego nr (...) we W. z dnia 09.08.2016 r., umowy o pracę na okres próbny z dnia 26.10.2016 r., pisma (...) Bank (...), zwrócenie się do (...) Zespół(...)przy ul. (...), (...)-(...) W. - o udzielenie

informacji o przebiegu dozoru oskarżonego prowadzonego w ramach warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary - na okoliczność pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec osoby oskarżonego, poprawnego zachowania, które przemawiają za wymierzeniem oskarżonemu kary wolnościowej, że oskarżony otrzymał szansę powrotu do społeczeństwa po roku odbycia kary pozbawienia wolności w postaci warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy stwierdził co następuje:

Apelacja wniesiona przez obrońcę oskarżonego J. M. jest częściowo zasadna i w wyniku jej rozpoznania Sąd odwoławczy dokonał zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie odnoszącym się do rozstrzygnięcia o wymierzonej oskarżonemu karze.

Stwierdzić na wstępie należy, iż stan faktyczny ustalony przez Sąd nie był przez strony kwestionowany, wypada zauważyć więc, iż poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne są zasadne i zostały poczynione w oparciu o właściwie zgromadzony materiał dowodowy. Kontrola przeprowadzona przez Sąd Odwoławczy nie potwierdziła, by Sąd Orzekający dopuścił się w zaskarżonym wyroku błędów w ustaleniach faktycznych, bowiem Sąd oparł swój wyrok na faktach, które znajdują oparcie w wynikach postępowania dowodowego, a wnioski wysnute z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego zgodne są z prawidłami logicznego rozumowania. Sąd I instancji rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie czyniąc swe ustalenia faktyczne. Ustalenia te zostały także poczynione w oparciu o wyjaśnienia oskarżonego, który przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów.

Dokonana przez Sąd ocena dowodów w żadnym razie nie nosi znamion dowolności, lecz zgodna jest z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Fakty ustalone przez Sąd znajdują pełne oparcie w wynikach postępowania dowodowego, a wnioski wysnute z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego zgodne są z prawidłami logicznego rozumowania. Ocena dowodów zaprezentowana przez Sąd Rejonowy nie jest w żadnym razie oceną dowolną, lecz przeciwnie obiektywną, bezstronną, w trakcie której nie przekroczono granic swobodnej oceny dowodów jak i logicznego rozumowania. Sąd I instancji w sposób wnikliwy i wszechstronny rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne.

Wina oskarżonego w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie budzi wątpliwości Sądu Odwoławczego, podobnie jak zastosowana przez Sąd I instancji kwalifikacja prawna czynów jakich dopuścił się J. M..

Podniesiony w apelacji zarzut rażącej niewspółmierności kary czynił koniecznym poddanie kontroli instancyjnej jej wymiaru i charakteru.

Przypomnieć należy, że jest on zasadny tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd pierwszej instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo SN (por. III KR 254/73, OSNPG 1974, nr 3-4, poz. 51 i aprobatę tego stanowiska: M. Cieślak, Z. Doda, Przegląd orzecznictwa, Pal. 1975, z. 3, s. 64). Rażąca niewspółmierność kary, to uchybienie dotyczące reakcji prawnej na czyn, leżącej w sferze swobodnego uznania sądu, a więc gdy ustawa pozwala sądowi orzekać w określonych granicach kary. W orzecznictwie trafnie podkreśla się, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas: „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (por. wyrok SN z 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKKW 7-8/1985, poz. 60). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należycie stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (por. wyrok SN z 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKKW 1991/7-9/39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - »rażąco« niewspółmierną, to jest

niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować" (por. wyrok SN z 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18).

Wymierzone oskarżonemu - kara 10 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz kara 5 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w ocenie Sądu Odwoławczego, w świetle ustalonych okoliczności w postępowaniu przed Sądem I Instancji jak również w postępowaniu odwoławczym po dopuszczeniu zawnioskowanych przez obronę dowodów, jawi się jako niewspółmiernie surowa.

Wskazać oczywiście należy, że bezsprzecznie Sąd I instancji ma ustawowo zagwarantowaną swobodę w ferowaniu wyroku, w tym kształtowania wymiaru kary. Rolą zaś sądu odwoławczego w tym zakresie jest kontrola, czy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego zasadę sądowego wymiaru kary nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się zaakceptować.

Podniesionym w wywiedzionym śródku odwoławczym okolicznościom łagodzącym, jak przyznanie się oskarżonego do popełnienia zarzucanych im czynów, złożenie szczegółowych wyjaśnień, wyrażenie skruchy i żalu za popełnione przestępstwo, naprawienie szkody decydowanie nie nadano właściwego znaczenia. Nadmiernego natomiast znaczenia przydał on okolicznościom, które uznał za obciążające, przez to orzeczona kara nie spełnia swoich celów w stopniu należyтым. Kara, jak stanowi przepis, winna odzwierciedlać stopień społecznej szkodliwości, lecz nie powinna przekraczać stopnia winy. Kara łączna 1 roku bezwzględnie pozbawienia wolności, choć orzeczona w dolnym progu ustawowego zagrożenia jawi się karą nadmiernie surową.

W ocenie Sądu Okręgowego zachowanie oskarżonego w sposób dobitny świadczy, że zrozumiał swój błąd i wyciągnie z tego właściwe wnioski, co znajdzie właściwe przełożenie na decyzje podejmowane przez niego w przyszłości. Z całą pewnością, mając na uwadze niniejsze postępowanie oskarżony rozumiał, że źle zrobił, wyraził żal i skruchę, naprawił wyrządzoną szkodę. Aktualnie prowadzi ustabilizowany tryb życia realizując nałożone na niego obowiązki probacyjne, podjął pracę, uczestniczy w terapii, reguluje zobowiązania alimentacyjne. Mimo uprzednich skazań aktualnie prognoza kryminologiczno – społeczna jest pozytywna.

W stosunku do oskarżonego J. M. zachodzi wypadek zasługujący na szczególne uwzględnienie. Wymierzanie bezwzględnie kary pozbawienia wolności w ocenie Sądu Okręgowego jest niecelowe. W sprawie niniejszej jako w pełni zasadne było zatem skorzystanie w stosunku do oskarżonego z instytucji przewidzianej w art. 37a k.k. uznając, że spełni ona rolę zarówno w zakresie osiągnięcia celów zapobiegawczych jak i wychowawczych.

Zdaniem Sądu odwoławczego, właściwą dla osiągnięcia celów kary będzie kara ograniczenia wolności w łącznym wymiarze 1 roku (10 miesięcy za czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. 12 k.k. oraz 6 miesięcy za czyn z art. 267 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.) polegająca na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Kara ta w sposób właściwy odzwierciedli stopień winy oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości przypisanych mu czynów, a równocześnie zapewni skuteczne oddziaływanie tej kary na osobę sprawcy zniechęcając go od popełnienia kolejnych przestępstw, jak też innych form naruszania porządku prawnego.

Z tych względów Sąd Okręgowy dokonał zmiany zaskarżonego wyroku w sposób opisany wyżej, w pozostałym zakresie utrzymując go w mocy.

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych postępowania odwoławczego uzasadniał natomiast odpowiednio stosowany z mocy art 634 kpk przepis art. 627 kpk, przy czym opłata i to za obie instancje stosownie do wymogu określonego w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych wymierzona została w wysokości adekwatnej dla kary ostatecznie orzeczonej wobec oskarżonego.

Nie znalazł Sąd Okręgowy powodów do zwolnienia oskarżonego z ponoszenia opłaty.

Wykładnia przepisu art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych dokonana przy uwzględnieniu treści art. 10 i art. 11 tej ustawy nie daje żadnych podstaw do zaniechania pobierania opłaty.

Zasądzenie od oskarżonego wydatków postępowania oraz opłat jest obowiązkiem sądu i opiera się na ogólnej zasadzie, w myśl której każdy, kto przez swój czyn spowodował postępowanie karne, zobowiązany jest do ponoszenia wszystkich wydatków związanych z tym postępowaniem. Zwolnienie oskarżonego od kosztów w całości lub w części może nastąpić tylko w sytuacji gdy istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby zbyt uciążliwe ze względu na stan rodzinny, majątkowy i wysokość dochodów oskarżonego.

W ocenie Sądu odwoławczego decyzja Sądu Rejonowego w przedmiocie zwolnienia oskarżonego w całości od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych jest niezasadna. Oskarżony jest osobą młodą, nie jest już pozbawiony wolności i pracuje. W tych okolicznościach, zdaniem Sądu Okręgowego, wydatek w wysokości 180 zł, o którego rozłożenie na raty ma prawo przecież oskarżony się ubiegać, nie uszczupli środków finansowych, na tyle aby stanowiło to dla oskarżonego nadmierną dolegliwość ekonomiczną w rozumieniu w/w przepisu.

Jednocześnie mając na względzie fakt, iż apelacja obrońcy oskarżonego częściowo została uwzględniona Sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego od zapłaty wydatków za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.